

Тема: Права і свободи людини

Мета:

- ❖ познайомити учнів з розумінням прав і свобод людини, їх видами та основними міжнародними актами, в яких вони проголошені та закріплені;
- ❖ розвивати вміння працювати з різними джерелами інформації, класифікувати права за видами аналізувати, порівнювати права людини і дитини;
- ❖ виховувати повагу до прав, свобод та законних інтересів людини та громадянина, як соціальної цінності, розуміння необхідності їх захисту в разі порушення.

Тип уроку: урок вивчення нового матеріалу

Форма проведення: урок з використанням ігрових моментів

Обладнання: Конституція України, витяги із Загальної декларації прав людини, відео сюжет про Конвенцію ООН про права дитини

Основні поняття та терміни: Права і свободи, декларація, Конвенція ООН

ХІД УРОКУ

I. Організаційний момент

II. Вступна частина

Ті держави здатні стати великими, у яких великі малі люди.

О. Довженко

Вчитель: *Вправа: «Чарівна скринька»*

- У мене в руках чарівна скринька, у ній – найцінніший скарб планети Земля. Хто з вас хоче його побачити, може зазирнути, але поки що не розповідати, кого він там побачив і мовчати аж доки всі найдопитливіші та найсміливіші не зазирнуть на дно скриньки. (Учні по черзі заглядають у скриньку).

- То кого ви побачили у чарівній скриньці? (Діти називають себе, бо на дні скриньки – дзеркало).

- Так, ви побачили в чарівному дзеркалі кожен себе. Людина – найцінніший скарб. Але це людство усвідомило зовсім недавно, після II світової війни, яка стала страшною трагедією і забрала більше 60млн.чоловік, вперше визнавши право кожної людини на життя, визнавши права і свободи людини .

Сьогодні ми починаємо вивчати II розділ , який називається «Ти людина-значить маєш права», наша тема уроку так і називається «Права і свободи людини»

Бесіда за запитаннями:

1. Чому нам необхідно знати свої права?
2. В чому важливість даної теми для нас?
3. Що ви очікуєте від вивчення даної теми?

Вправа «Дерево передбачень»

(Учні висловлюють свої думки, попередньо записані на «листочках» і передають вчителю, які він розміщує на «Дереві передбачень»)

Вчитель: А зараз перевіримо чи співпали наші передбачення, прошу прочитати в підручнику на стор. 44.

II. Актуалізація опорних знань

Вправа «Снігова куля»

- А які права людини ви знаєте?

-Що вам відомо з даної теми ?

Вчитель: Сьогодні ви поглибите знання про права і свободи і ми працюватимемо за таким планом:

План:

1. ***Що таке права і свободи людини.***
2. ***Загальна декларація прав людини.***
3. ***Види прав і свобод людини.***
4. ***Конвенція ООН про права дитини.***
5. ***Як захищаються права і свободи людини в Україні і в світі.***

Вчитель: А що ж таке права людини? Чим поняття «права людини» відрізняється від поняття «свободи людини»?

Самостійна робота з текстом підручника стор.45

Словникова робота:

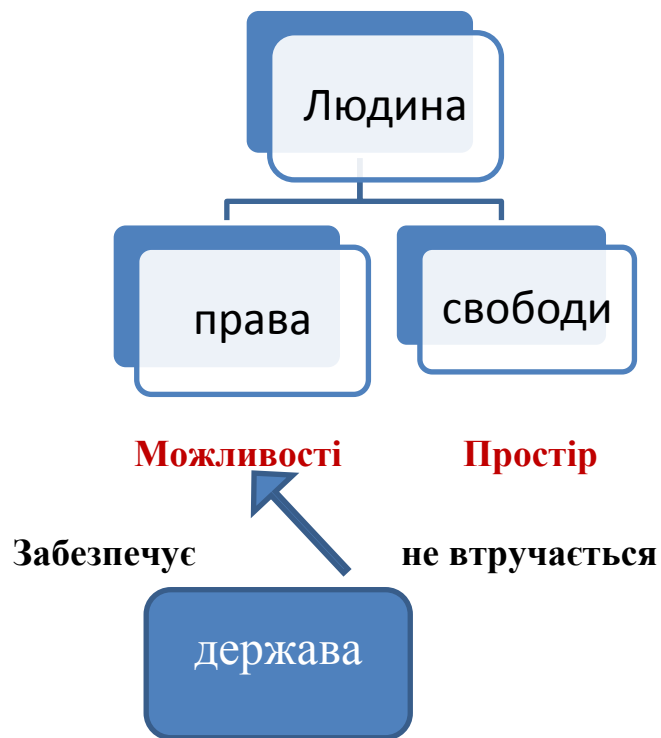
Права людини- це можливості людини мати певні матеріальні, духовні блага, які необхідні їй для існування і розвитку.

Свобода людини-це сфера автономії людини від держави, можливість діяти вільно відповідно до своїх інтересів, мети.

Наведіть приклади прав і свобод, які має людина. В чому відмінність

Бесіда за запитаннями:

1. Яке ключове слово в понятті права людини? (Можливості)
2. Хто забезпечує ці можливості?
3. Що ми розуміємо під свободами людини?(простір)
4. Яку роль в відіграє держава?
5. Наведіть приклади прав і свобод, які має людина. В ході бесіди на дошці вчитель створює схему:

Робота в парах: Завдання 2 стор.45.

1. Записати в 2 колонки номери, в яких судження використовуються в однакових значеннях.

2. Назвіть, які судження ви записали в 1 колонку? Чому? В якому значенні вживається поняття?

3. В якому значенні вживаються судження з 2 колонки?

4. Який висновок зробимо після виконання даної вправи?

Висновок: Слово право використовується в

1) право - можливості людини;

2) право-система загальнообов'язкових правил поведінки

2.ПИТАННЯ: Які права та свободи проголошує Загальна декларація прав людини.

Вчитель: Права людини – це великий здобуток людства, це цінності, за які люди боролися тисячоліттями і тільки в ХХ ст. було закріплено їх в міжнародних актах. Про історію прав людини ви дізнаєтесь із *повідомлення (випереджувальне завдання)*.

Завдання для класу: за ходом розповіді записати назви документів, в яких закріплювались права Людини.

Запитання: Назвіть ці документи?

(Вчитель на дошці прикріплює назви документів в ході відповідей учнів):

- Біблія

- «Велика хартія Вольностей»(1215)
- «Декларація прав людини і громадянина»(1948)
- «Біль про права»(1791)
- Загальна декларація прав людини(1948)
- Міжнародний пакт про громадянські і політичні права (1966)
- Міжнародний пакт про економічні , соціальні та культурні права(1966)
- Європейська Конвенція про захист прав і основних свобод людини

Першим документом , який проголосив права людини була Загальна декларація прав людини

Робота над ст. 1,2,7,30 Загальної декларації прав людини

На яких принципах вона базується?

- всі народжуються рівними в своїй гідності і правах;
- рівність прав незалежно від....
- рівність прав на захист перед законом;
- діяльність направлена на ліквідацію прав не допускається)

Словникова робота:(В ролі юриста - учень, який отримав завдання знайти визначення понять на даний урок)

Декларація — документ, офіційна заява, де проголошуються основні принципи зовнішньої та внутрішньої політики держави чи програмні положення партій та організацій.

Ознайомлення зі змістом Декларації: *(метод «Ланцюгове читання»)*
стор. 172 підручника

3. ПИТАННЯ: Види прав людини

Інсценізація: (5 чоловік, які представляють 5 груп прав людини, з'являються і ведуть спір, хто ж із них головніший.

1 учень: Як не кажіть наші родини з кумою самі головні, бо ми найстарші. Здавна говорилося про право на життя, особисту недоторканість, свободу від тортур і рабства. Особисті права – це можливості людей, що характеризують їхнє фізичне та біологічне існування, задоволення матеріальних, духовних та інших потреб.

2 учень: А ми родинна політичних прав - надаємо людині можливість брати участь у громадському і політичному житті, свободу слова, свободу мирних зібрань. А ця молодь, не встигла з'явитися на світ як себе звеличує, зовсім не поважають нашої сивини.

3 учень: Ми, хоч і молоді, з'явилися в XIX ст., проте без нас неможливе повноцінне життя. Ось, наприклад, ми економічні права забезпечуємо участь у виробленні матеріальних благ так як даємо право на приватну власність, право на працю, вибір роду занять.

4 учень: Ми соціальні – забезпечуємо соціальний захист і належні умови життя.

5 учень: А ми, культурні права-надаємо можливість людині доступу до духовних цінностей свого народу та всього людства.

Людина: Годі вам сваритися , ви всі мені потрібні, я без кожного із вас не можу повноцінно існувати та розвиватись.

А тепер зберіть своїх діточок до 5 купочок.)

Завдання для учнів:

1. На які групи поділяються права людини?

2. Вибрати , які права відносяться до відповідної групи

Гра «Мішанина»

(Кожна команда отримує написи з правами людини і позкладає їх по групам(5 хв.) А потім слово надається кожній команді, яка представляє певну групу прав.)

4 ПИТАННЯ: Конвенція ООН про права дитини 1989р.

(перегляд відео сюжету «Права дитини»). Учні отримують завдання відповісти на **запитання.**

1. Які права мають діти.

2. В чому схожість прав дітей і прав людини.

3. Кого називають дитиною?

4. Які особливі права мають діти?

5. Чому виникла потреба в закріпленні прав дітей?

5.ПИТАННЯ: Як захищаються права і свободи людини в Україні і в світі.

Словникова робота: Конвенція - це угода між суб'єктами міжнародного права, що регулює між ними відносини через створення взаємних прав та обов'язків.

Розповідь вчителя:

Міжнародний контроль за дотриманням прав дитини:

- Комітет з прав дитини ООН(держави учасниці готують доповіді раз в 5 років)

В Україні захистом прав дитини займаються:

- опікунські ради
- міліція
- Служба у справах дітей
- ЦССМ
- навчальні заклади
- громадські організації.

А куди ж звернутися дорослим? Це питання для самостійного опрацювання вдома.

V. Узагальнення знань.

Вчитель: Прошу звернути увагу на слова відомого українського письменника і кінорежисера О.Довженка.

«Ті держави здатні стати великими, у яких великі малі люди.»

Чому саме вони є епіграфом до нашого уроку.

«Метод Прес»

Я вважаю...

Тому що...

Наприклад...

Висновок

Вчитель: Час пролетів швидко, та непомітно. Чи виправдалися ваші очікування прошу на 2 листку, записи свої враження і передати , попередньо озвучивши.

VI. Домашнє завдання: \$7. Індивідуально:

- написати вірш;
- написати твір-есе;
- підібрати вислови про права людини і дитини;
- намалювати малюнок

Вчитель: Бажаю вам, щоб ваші права ніколи і ніхто не порушував.

А наш урок я хочу закінчити такими словами:

Дитя моє, права дитини

Ти мусиш вивчити сумлінно.

Це так потрібно, так важливо

напевно знати в наші дні:

коли з тобою справедливо

вчиняють, а коли і ні.

Тож прочитай, завчи напам'ять.

Порадь і друзям почитать.

Хай прочитають тато й мама.

Закони всім потрібно знать!

